

MOTERŲ DIRVA

Gegužė (May), 1945

No. 5.

MŪŠIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moteryų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIŽIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė—ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit 21, Mich.

I vice pirmininkė — JADVIGA ČEPU-
LIENĖ, 5526 So. Wolcott St., Chicago 36,
Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PALU-
RINSKIENĖ, 1619 So. 50th Ct., Cicero 50,
Illinois.

Raštininkė — MARIJONA VAICIUNIE-
NĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Išdavininkė—ELENA STATKIENĖ, 4559
So. Paulina St., Chicago 9, Illinois.

IŽDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont Ave.,
Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago 29, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTĖJA

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St.,
Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JO-
KUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven
Haven 13, Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠ-
TIENĖ, 4318 So. Maplewood St., Chicago
32, Illinois.

**Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst.** — LIUDVIKA VENČIENĖ,
290 Lawrence, St., Lawrence, Mass.

Mich. valst. direktorė VALERIJA STA-
PULIONIENĖ, 16870 Stoepel Av., Detroit,
21, Mich.

New York ir New Jersey valst. —
STASĖ SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Av.,
Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. direktorė ONA STAPULIO-
NIENĖ, 1218 Castleton Rd., Cleveland/
Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHE-
VETS, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAY-
TIENĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Wor-
cester, Mass. **K. SRIUBIENĖ**, 1315 So.
50th Ave., Cicero, Ill. **J. SALASEVIČIŲ-
NĖ**, 1830 Haldane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago 29, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New
Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chi-
cago 16, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave.,
Cicero, Illinois.

S. SUBATIENĖ, 12708 — 88th Ave.,
Richmond Hills, N. Y.

"MOTERŲ DIRVA"

Laidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

Da vienas didelis laimėjimas

Moterų Sąjunga įregistruota Mich. valstybėj

VISOS KUOPOS DABAR YRA LEGALĖS IR GALI
ATVIRAI, PLAČIAI VEIKTI

Pasidarbavimu Centro raštininkės, M. Vaičiūnienės, Balandžio 12 d. Michigan valstybėje tapo įregistruota Moterų Sąjunga; išduotas leidimas (license) legališkai veikti.

Per daugelį metų, kiekvienam seime, Michigan valstybės kuopos prašė rūpintis išgavimu license. Dabar Michigan valstybės kuopų vardu, galiu pareikšti džiaugsmą. Tai da vienas laimėjimas organizacijai.

Svarbus pranešimas

Nors jau Balandžio mėnesį "M. D." tilpo žinia apie Moterų Sąjungos seimą, bet šiuomi darau oficialų seimo skelbimą. Prašant daugeliui kuopų, apskričių ir pavienių narių ir esant daugeliui svarbių reikalų, kuriuos tik seimas gali svarstyti ir pertvarkyti, Centro Valdyba savo susirinkime Kovo 25 d. matė reikalo nutarti, kad seimas šiais metais įvyktų.

Mūsų organizacija, kuopos ir narės yra patriotės. Mes remiam visokiais būdais Am. J. Valstybių pastangas karui laimėti. Todėl, nenusidėsime valdžiai šaukdamos seimą karo metu. Dviem atvejais, del karo, seimą atidėjome. Karas gal tęsis da ilgai, o mūsų reikalai ilgiau negali laukti.

Prieš mus stovi daug svarbių

reikalų, kuriuos reikia tuojau apsvarstyti, pav., pašelpos klausimas, konstitucija ir k. Matome kuopose didelio nepasitenkinimo pašelpos išmokėjime, nors šis būdas buvo seimo nutartas.

Iš anksto ruoškimės

Todėl, nuoširdžiai kviečiu dvasios vadus, apskritis, kuopas ir visas sąjungietes iš anksto rengtis į MOTERŲ SĄJUNGOS 20-tąjį SEIMĄ, kuris įvyks Rugpiučio mėnesį. Seimo dienos ir vieta da galutinai nenutarta. Tą paskelbsime "Moterų Dirvoje" Birželio mėnesį. Pramatora, kad seimas įvyks vienoj iš sekančių valstybių: Michigan, Illinois arba Penna.

Visos apskritys, visos kuopos turėtų atydziai perskaityti konstitucijos punktus, ir juos gvidenti kas nesveika organizacijai, neaišku ir patiekti būsimam seimui. Ruoškite svarbius įnešimus. Taisykite ir senuosius nutarimus. Yra nepasitenkinimas su ligonių blankomis. Dabar laikas visus skundus, nepasitenkinimus, pataisas surasti ir patiekti būsimam seimui. Tik seimas gali tuos reikalus sutvarkyti. Centro Valdyba neturi autoriteto mainyti, taisyti seimo nutarimus arba konstituciją. Centro Valdyba pati turi pildyti konstituciją, seimo nutarimus ir prižiūrėti, kad narės juos pildytų.

Kiek galima siųsti

Kiekviena gerame stovyje kuopa ir turinti nemažiau 10 narių gali siųsti po vieną atstovę. Kuopa turinti daugiau narių, gali siųsti po vieną atstovę nuo kiekvieno 10 narių. Atstovės ir jų pavaduotojos renkamos bent 30 dienų prieš seimą. Jei dėl kokios priežasties atstovės ir jos pavaduotojos vietos pasilieka tuščias, kuopa išrenka kitas jų vietas ir praneša Centro raštininkei ne vėliau 10 dienų prieš seimą.

Apskritys, kaip ir kuopos nustatyta tvarka, renka po vieną atstovę nuo kas trijų apskričių kuopų, esančių geram stovyje.

Kuopų ir apskričių mandatai turi būti paliūdyti antspaudomis (jei jas turi) ir parašais: dvasios vado, pirmininkės ir raštininkės. Ant mandatų turi būti pažymėta, ar narė atstovauja Apšvietos, Pašelpos ar vien Pomirtinės skyrių. Kur nėra parašijos, užtenka valdybos parašų.

Narė, išbuvus 6 mėnesius Sąjungoj, ir esant gerame stovyje gali būti renkama į atstoves. Bet Centro Valdybą ar į valstybės direktores, gali kandidatuoti ir būti renkamos tik tos atstovės, kurios yra išbuvusios du metus geram stovyje.

Mandatai

Centro raštininkė pasiųs kuopoms ir apskritims mandatų blankas. Kuopos ir apskritys privalo išduoti tinkamai išpildytą mandatą kiekvienai atstovei, o kopiją prisiųsti Centro raštininkei ne vėliau 30 dienų prieš seimą.

Apšvietos Skyriaus narės ren-

kamos į seimą taip kaip ir kitų skyrių. Apšvietos Skyriaus atstovės turi sprendžiamą balsą visuose reikaluose liečiant Moterų Sąjungos organą, jo išlaikymą ir tvarką.

Visi seimui įnešimai turi būti prisiųsti Centro raštinėn ne vėliau 30 dienų prieš seimą. Visus skundus taip pat reikia siųsti 30 dienų prieš seimą Skundų Komisijai.

Brangios sąjungietės! Prieš mus stovi daug svarbių darbų. Mes turime rimtai susirūpinti organizacijos augimu. Kad tie darbai būtų nuveikti organizacijos naudai, reikalinga skaitlingo seimo. Kiekvienoj kuopoj randasi gerai suprantančių, pasišventusių sąjungiečių. Parodykite joms jūsų įvertinimą jų pasidarbavimą, išrenkant jas atstovėmis į seimą. Lavinkime ir naujesnes veikėjas renkant ir jas į seimą. Seimas yra tikra mokykla, iš kurios galima daug išmokti apie mūsų brangią ir garbingą organizaciją, MOTERŲ SĄJUNGĄ!

Elzbieta Paurazienė.
Centro pirmininkė

Kristaus mokslas iškėlė doros kilnumą ir reikalingumą visiems, be jokių išimčių: atskiriems asmenims, tautoms ir valstybėms.

VYSK. M. REINYS.

Kristaus mokslas rūpestingiausiai saugo šeimos dorą ir šveikumą ir sekmingai užkerta kelią prievartai, neištikimybei, žudymams, biaučių ligų plitimui, gyvybinės energijos mažinimui, ištvirtavimui.

VYSK. M. REINYS.

KAD MOTERŲ SĄJUNGA AUGTŲ

(KONTESTO PROGA)

Per daugelį metų sekant Moterų Sągos veikimą ir matant jos snuduriavimą, pastebiu ir rekomendoju žemiau sekamas pastabas.

1. Kada seimuose įnešami skundai, liečiantieji daugiau negu vieną narę, pageidaujama, kad nuosprendis būtų prielankus kuopai. Pamenate, kada atstovė praėjusiame seime pabrėžė, jog daugiau negu pusė narių išeis iš organizacijos, nes ne dėl jų priežasties mokesčiai buvo penktuku mažiau siunčiami. Seimas griežtai laikėsi centro nusistatymo ir į kuopos reikalavimą nekreipta dėmesio. Reiškia, tegul eina narės jei joms negerai. Kam skelbti vajus, jei nebranginamos senos narės?

2. Centre perilgai užsigyvenusios narės pasidaro per daug diktatoriškos ir iš to susidaro partijos, kurios kenkia organizacijos augimui. Centro Valdybos narės turi būti keičiamos kas trečias seimas.

3. Būtinai palengvinimas pašelpos išmokėjime. Rekomendoju sekantį būdą: Susirgus narei daktaras išpildo blanką No. 1 bėgyje septynių dienų. Atsimaldavimo blanką No. 3 daktaras išpildo pasibaigus ligai, nežiūrint kiek ilgai narė sirgtų. Kas dvi savaites blanką siųsti su lankytojų parašais be daktaro paliūdymo. Esu tikra, kad taip siunčiamos blankos neišvaidytų narių.

4. Daugiau agitacijos per spaudą ir radijo. Išgarsinti, kad Mot. Sąga būtų žinoma kiekvienai moteriai. Agitacijom praleidžiama didelės sumos pinigų, dėlto susilaukiama pasekmių.

5. Pašelpa ir pomirtinė turi būti išmokėta į 30 dienų. Yra atsitikimų, kad užtesama po keis mėnesius be jokio paaiškinimo. Daktarė - kvotėja neturi grąžinti blankų dėl mažų nepasirašymų, tas užtesia išmokėjimą.

Aug. Šatkienė.

* * *

Su kuriomis M. Sągos narėmis teko susidurti, raginau parašyti ką nors. Na, ir, galų gale, ir aš pati panorėjau savo dvylekį pridėti.

Mano supratimu ir patyrimu, organizacijos gyvavimui ir narių gavimui būtų naudinga šie dalykai.

1. Sutvarkyti konstitucijoje pašelpos išmokėjimą, kad patenkintų nares.

2. Kuopose sudaryti ratelius judėjimo, a) vakarinius kursus, b) bowling grupes ir kitokio pobūdžio lavinimąsi. Į tuos susirinkimėlius pakviesti savo drauges, kad jos prisiziūrėtų ir mūs draugiškumą pamylėtų.

3. Kuopų susirinkimuose iš gabesnių narių sudaryti įvairius programėlius — žaishų, kalbų, paskaitų. Gražu, kaip susidaro būrys dainininkių.

4. Senesnės narės neturėtų tokio, taip sakant, užsispyrimo savo noruose. Jos turėtų leisti jaunesnėms, tariant dukterims, parodyti savus gabumus.

Gražus ir pagirtinas egesys — atjautimas kitos įvairiuose dalykuose: pavyzdžiui, Šv. Mišių užprašymas už nares, jų vyrų, sūnų kareivių intencija.

Paminėjimai varduvių ar sukaktuvių; tie dalykėliai riša mus vieną prie kitos arčiau.

(Nukelta į 6-jį pusl.)

REDAKCIJOS PASTABOS

NORS BAIGDAMOS VAJŲ DAUGIAU PASIDARBUOKIME

Pasidairius po Sąjungos veikimo dirvą šiuo vajaus metu, naujų narių įrašinėjimo talka sudaro labai menką įspūdį.

Praeito "M.D." numery Centro raštininkės pranešimas kiek įrašyta naujų narių į Sąjungą tiesiog dideliu gailėsčiu stebina ir stato mums visoms klausimą: Argi tik tokią menką grūdelių sėklą per tris vajaus mėnesius laiko tegaima buvo įsėti į Moterų Sąjungą?

Gaila... Bet faktas lieka faktas, kad mažai galvojama apie vajų, mažai rūpinamės, kad mūsų kuopos, o tuo pačiu sykiu ir pati Sąjunga augtų. Mažai kalbama, o dar mažiau veikama.

Pasirodo, kad šiais laikais mūsų vajai lieka tik skelbiami ant popieros.

Jei kuopose jaučiama kokių trūkumų vajaus lauke, jei pratomos kliūtys dėl ko negalima įrašyti naujų na-

KAD MOTERŲ SĄ-GA AUGTU (Atkelta nuo 5 pusl.)

5. Dažnai garsintis vietos anglų spaudoj visokius susirinkimus ir darbuotę nes dabar mes negauname jaunų moterų ar merginų iš Lietuvos, kurios imtų žinias tik iš lietuviškų laikraščių.

Gaila, kad Centro valdyba nenutarė kontesto laišku siųsti į redakciją ir talpinti visus "M. Dirvoj." Būtų atsiradę daugiau rašėjų. Dabar, kartai prisimeni, tai ir pasako: ką ten rašysi, vistiek numes į gurbą. Tai tiek apie tai.

Ona Sidabrienė.

rių į Sąjungą, kodėl šiuo klausimu viešai nepakalbėti? Kodėl nepareikšti savo minčių per mūsų organą "Moterų Dirvą"?

Nežiūrint koki klausimą kuopos palies ir ką palies "M.D." redakcija neatsisakys pareikštų minčių patalpinti.

Moterų Sąjungos augimas, stiprėjimas yra sąjungiečių veiklumo reiškinys. Kad Sąjunga augtų, reikia dirbti. Jei darbas nesiseka, neduoda vaisių, reikia surasti to priežastį. Kitaip vieton daryti pažangą nei pajusime kaip atsidsursime keblioj padėty.

Jau prabėgo keturi mėnesiai mūsų vajaus. Laikas greit bėga, prabėgs ir kiti du mėnesiai. Todėl nors likusią mažesnę vajaus dalį tinkamai išnaudokime, parodykime daugiau veiklumo, pasiryžimo vajaus darbe.

DAUGIAU ATSILIEPIMŲ

Pašalpos Skyriaus paragrafu naujojo mūsų sąjungos konstitucijoje pradeda susidomėti visos kuopos. Taip ir reikia. Pašalpa yra aktualus kiekvienoje kuopoje ir dėlto kiekviena kuopa savo susirinkime turi tą paragrafą gerai apsvarstyti, padaryti pasiūlymų ir juos paskelbti "Moterų Dirvoje."

Norime visų sąjungiečių atkreipti dėmesį į šiame numeryje patiektus būdus kitos Worcester, Mass., 69 kuopos. Skaitykite atydžiai ir kuopų susirinkimuose svarstykite.

Iš dedamų šiame numeryje korespondencijų tenka sužinoti, kad Waterbury ir Hartford kuopos klausimą irgi išdiskusavo ir abi rado, kad geriausį būdą yra patiekus Worcester'io 5-ji kuopa.

Kuopoms ši klausimą išdiskusavus ir sustojus prie vieno ar dviejų būdų, tuomet ir seimui bus lengviau ši klausimą svarstyti, nes ant stalo turės išdiskusuotus kuopų pasiūlymus.

PATAISYMAS

Balandžio mėn. "M.D." Centro raštininkės atskaitoj randasi šios korektūros klaidos.

Rugsėjo mėn. 20 kp. Gedminienei Valerijai, už 14 sav. pašalpos \$10.00. Tikrenybėj turėjo būti išmokėta \$70.

Lapkričio mėn. kp. 52 Ražiūtei Elenai, už 25 sav. pašalpos \$10.00; turėjo būti už 2 sav. paš. \$10.00.

Sausio mėn. kp. 38. Armalavičienei Kotrinai už 4 sav. pašalpos \$10.00; turėjo būti už 4 sav. pusę pašalpos \$10.00.

Už įvykusias klaidas atsiprašome.

Redakcija.

JAUNUOLIO ATVIRI ŽODŽIAI

Rašau apie senosios kartos teigiamas ir neigiamas puses, ir kaip tas atsiliepia į jaunimą.

Teisybė, kad mes Amerikoje turime lietuvių, kurie yra užmiršę savo tėvynę ir taip pat jie yra užmiršę, kodėl jie atvyko į Ameriką. Jie paliko sunkų darbą ant savo mažų ūkelių ir čia gavo geresnius, nors gal nelengvesnius darbus fabrikuose. Kas savaitę su pinigais rankose jie grįžta į namus. Tuoju jie pradeda galvoti—niekadose tiek pinigų savo rankose neturėjau—reikia jais pasinaudoti, reikia pasilinksminti. Bet tas jų pasinaudojimas veda prie nuskurimo, nubiednėjimo. Juk lengva gauti "arielkos," alučio! Tuoju senukai susirenka į kokį klūbelį ir kelia balių. Kaip lengva gauti gerti, taip lengva ir gauti visokių temų pasikalbėjimui.

Visiems pasiliuosuoja liežuviai. Kalba, kalba, ir bekalbant jie nuklysta į blogus galvojimus. Dažnai ir tikinčiųjų pasidaro stiprūs bolševikėliai. Tuoju sutveria kokį politikos klūbelį ir tenai jie rengia visokius pasismaginimus. Žinomas dalykas, kad visi tie pasismaginimai yra kūniški.

Jie, sugrižę į namus, pradeda keikti ir mušti žmonas bei vaikus.

Aiškus dalykas, kad jų vaikai samatinas, turėdami tokius tėvus ir mėgina visokiais būdais ištrūkti iš namų, kad tik nebūtų su tėvais kartu. Kai tokie tėvai, girtaudami nebūna namie, ir kai vaikai, vengdami ginčų, nemalonumų namuose, išeina į kaimynus, tai jie negali išmokyti lietuvių kalbos ir išsiauklėti.

Tėvai gerdami su draugais irgi išsilavinime nedaro pažangos. O kai girti pareina namo, kaip jie gali sugyventi su šeimomis. Tada vaikai, netik kad nenori išmokyti kalbėti lietuviškai, bet jie nenori būti net vadina mi lietuviais. (Ar ne dėl to kai kurie jaunieji visiškai pakeičia savo pavardes?).

Daug sykių mes matome, kad girtuokliai turi didžiausias šeimas. Bet tos šeimos nėra nei iš laisvo noro, nei iš meilės—jos yra arielkos pasekmės! Kai mes įeinam į tokių girtuoklių namus, iš karto matome, koks ten apsilaidimas, nešvarumas, netvarkingumas. Nėra tenai jokių namų įrengimo ir virtuvių patobulinimų. Tai tik keletas dalykų, kuriuos esu savo akimis matęs, o kiek jų dar yra, apie kuriuos rašyti imtų keletą puslapių.

Tai štai, šis mano laiškas yra pesimistiškas, bet kągi galime padaryti, kad tai yra teisybė, ir labai mums skauda teisybė.

Vladas K.

Svarbiuoju Konstitucijoj paragrafu

Vasario 5 d. Moterų Sąjungos 69 kp. mėnesiniame susirinkime skaityta ir svarstyta "M. D." numerio 11 (1944) naujai patvarkytas konstitucijos pašalpos išmokėjimo būdas.

Mūs kuopa duoda šiuos patarimus.

Susižeidus ar serganti fizine ar protine liga, narė, jei prisilaiko konstitucijos nustatytos tvarkos, gauna pilną pašalpą per 6-šis mėnesius.

Išėmus 6-šių mėnesių pilną pašalpą vienų metų laikotarpyje, daugiau pašalpos negali gauti jokioj ligoj, kol nepraeis 12-ka mėn. (arba vieni metai) nuo dienos atsisakymo iš pastarosios ligos, už kurią ėmė pašalpą.

Praėjus metams, vėl bus mokama per 6-šis mėnesius pašalpa, prisilaikant šios tvarkos.

Narė, sirgdama laike vienų metų, viena ar keliomis skirtingomis ligomis, gauna pašalpą už kiekvieną tų ligų per 6-šis mėnesius. Taip išėmus 6-šių mėnesių pašalpą per vienus metus, daugiau pašalpos tais metais negauna, nors pastaroji liga, už kurią narė ėmė pašalpą, ir nebus pasibaigus.

Išėmus 6-šių mėnesių pašalpą bėgiu vienų metų už vieną, ar kelias skirtingas ligas, narė negali gauti daugiau pašalpos už jokią ligą, kol nepraeis vieni metai (12 m.). Praėjus vieniems metams, vėl bus mokama pašalpa.

Jeigu narei, neišėmus pilnos pašalpos už 6 mėnesius, atsikartotų ta pati liga, arba panašus susižeidimas, pašalpa bus mokama už likusius mėnesius. Kuomet išims už 6-šis mėnesius, daugiau pašalpos negaus. Taip išėmus 6-šių mėnesių pašalpą per vienus metus, daugiau tais metais negaus, nors pastaroji liga, už kurią narė ėmė pašalpą, ir nebus pasibaigus. Praėjus

vieniems metams, vėl bus mokama pašalpa.

Kiekviena liga, ar sužeidimas, skaitysis nauja liga, ir, kaip už tokią, narė turi teisę gauti pilną 6-šių mėnesių pašalpą.

Mūs kuopos narės visiškai nenori pusės pašalpos. Sakysim, narė, išėmus pilną pašalpą, vėliau sunkiai susirgus, arba sunkiai sužeista, gautų tik pusę pašalpos. Tas įneštų daug nemalonumo. Mūs kuopa nori, kad būtų mokama pilna pašalpa už 6-šis mėnesius ir visai panaikinti pusę pašalpos. 6

Blankos. Kitas dalykas yra—blankos. Kuopa per pastaruosius metus neužaugo, bet neteko daugelio narių. Jaunos moterys ir merginos nenori prisirašyti prie Sąjungos dėl to, kad organizacija turi daug blankų. Mūsų mieste yra Blue Cross ir keletas pašalpinių draugijų. Jaunos moterys ir merginos ten prisirašo, bet ne prie Sąjungos.

Kuopa siūlo štai ką: Pirmą ir pasutinę blanka turi būti išpildyta gydytojo, bet ant baltų blankų kad nebūtų reikalaujama daktaro parašo; užtenka ligonio lankytojų ir valdybės parašų.

Mūs kuopa pageidauja, kad konstitucija nebūtų spausdinama prieš seimą.

Kuopa mano, kad svarbu šįmet šaukti seimą, nes juo ilgiau bus atidėtas, tuo daugiau iškils neramumo ir nusiskundimų.

Pirm., *Emily E. Zakar*

Raštininkė, *Antanina M. Wackell*

Moters vyriausias pašaukimas, jos pašaukimas yra mylėti.

M. PEČKAUSKAITE.

MOTINAI

Mama, buvau juk aš tavo mažytis,
Toks lepūnėlis, berniukas, brangutis..
Argi maniau aš, kad reiks varžytis,
Laimės ieškoti, kad siela taip skūsis?
Puikiai aš atmenu, miela mamyte,
Tavo lopšinę, kur gynė nuo baubo...
Kuo gi dabar man, brangioji, nuvyti
Skausmą nuo kelio, kur liūdesiu
gaubo?

—Mik, mažutėli! Laimingas užaugsi! —
Žodis, kaip saulė, ranka, kaip iš šilko...
Mama, tiek gundų prie kryžkelių
laukia,
Geismas gi širdį ant kelio nuvilko...
Viską, mamyte, aš atmenu, viską,—

Žvilgsnį į dangų ir atdūsi gilų...
Tavo man akys kaip žvaigždės vis
tviska,

Tavo man žodžiai širdy neišdilo.
Mama, aš tavo akių išlydėtas
Plakančią širdį pasauliui aukoju.
Mama, kur ašaras dėti žvaigždėtas?
Argi už širdį—tik akmens po kojų?...
Motina, tu kupina vis paguodos!
Tavo širdy rūpestėlis bežydīs...
Tik atsidusk tu—dings mintys man
juodos.
Mama, juk tau aš—toks pat vis
mažytis...

Petras Vaičiūnas

Motina mūsų gyvenimo šviesoje

NIEKAS, o niekas nėra tiek pasidarbavęs žmonijos labui, kiek motina. O podraug nėra niekas tiek aukojęs meilės, heroizmo, nei iškentęs tiek iš meilės kylančių ateities kartų gerovei, kiek yra aukojusi motina.

Per pirmąją visų motinų ir žmonių motiną—Ievą atėjo pasaulin nuodėmė ir savo tamsybėmis užviešpatavo pasaulį. Kas tais tamsybių laikais yra daugiausiai iškentęs kančių, vargų, didžiausios paniekos, daugiausiai ašarų išliejęs? Gi tas neišsemiamas meilės ir heroizmo šaltinis—motina. Pagonizmo laikais tamsybių laikais, mažiausiai iš visų tvarinių vertinamas ir jokių teisių neturėjęs žmogus buvo motina.

Po ilgų amžių laukimo, pagalių užtekėjo pasauliui vilties ir išsigelbėjimo saulė. Naujųjų amžių motina—Marija pagimdė Atpirkėją Jėzų Kristų. Pasauliui permaža buvo kruvinosios Kalvarijos aukos. Kas tą trukumą užpildė? Irgi Motina Marija, kurios sielos kančios perviršijo visas iki tol buvusias ir būsimąsias pasaulio kančias.

Motina—tas meilės šaltinis visa aukoja vaikų labui ir gerovei, džiaugiasi jų laime ir daugiausiai kenčia dėl jų vargų, nepadėjimų. O ką daugelis motinų už tai gauna? Vietoj tūkstantį kartų nupelnytą garbę—panieką ir užmiršimą. Vaikai dažniausiai neapskaičiuoja tų milžiniškų darbų kalnus, kuriuos jinais atliko vaikų gerovei. Per mažas jų protas, kad suprasti ir įvertinti, kokios pagarbos yra verta motina. Tik patsai Dievas tegalėjo ir temokėjo įvertinti motinos nuopelnus žmonijai. Vien tik

Dieviškasis protas tegalėjo suprasti, kokios pagarbos yra nusipelnusi ir verta motina. Ne iš ko kito, kaip tik iš begalinės meilės ir pagarbos motinai jos sūnus Jėzus Kristus moterystę pakėlė į sakramentą. Kristus uždraudė vyrui moterį paleisti arba paleistąją vesti. Jis įsakė bei įgaliojo savo įsteigtąją Bažnyčią budėti moterystės ryšių nesuardomybėje. Bažnyčia liūdijo netekti kelių milijonų Anglijos katalikų, negu pakeisti Kristaus įsakymą.

Padarius tokią įvadą, reikia kilnai motinos asmenybę apibudinti atskirais bruožais. Pirmiausiai imkime.

Motinos meilė vaikams

Motina visiems suprantamas žodis, nes kiekvienas turime arba esame turėję motiną. Ją geriausiai pažįsta tas, kas su ja kartu gyvena, arba yra gyvenęs. Čia turėjo progos prisiziūrėti jos išvaizdai, girdėti jos žodžius, pamokinius, patirti jos širdį, matyti jos darbus. Matėm ją tai nuliūdusią, tai linksmą, tai verkiančią, tai besijuokiančią. Matėm ją nuvargusią po sunkaus darbo. Matėm ją sergančią, prislėgtą tai dvasios, tai kūno kentėjimų. Girdėjome jos skaudžius atdusius, dejones. Žodžiu visokiame stovy matėme savo motutę. Kuriems neteko prisiziūrėti į savo motiną dėl ankstybos jos mirties, tie gauna supratimą apie ją iš tų, kurie nupasakoja apie jų motiną, jos išvaizdą. Bet neužtenka pažinti žmogų tik paviršutiniai. Norint žmogų pažinti, reikia giliau pažvelgti ir panagrinėti jo gyvenimą, darbus ir ypatybes. Kad arčiau susipažinus su motina, reikia įsigilinti į jos gyvenimą, jos santykius su vaikais, ypač jos meilę vaikams.

Vokiečių poetas Heine motinos meilę vaikams taip apibudina.

Pašėlime apleidęs, mylimoji,
Visas žemes apeiti pasikėliau,
Ir troškau rasti meilės ne šešėlį,
Bet meilėj skęsti, džiaugtis visumoje.

—o—

Dėl meilės skersgatvius iškryžiuvoju,
Prie kiekvienų durų rankas kėliau,
Ir maldavau tos meilės kibirkštėlės—
Bet pagiežas ir juoką man aukėjo.

—o—

Ir klydau vis, išėjęs meilės švęsti
Ir meilės niekur negalėjau rasti,
Ir sugrįžau namo širdies liepsnoje

—o—

Tik čia, tu išėjai mane suglausti,
O, taip! ir iš akių matyti ir jausti,
Kad tu (motina) saldžioji meilė lau-
(kiamoji).

Motina, tai artimiausias žmogus savo vaikams, kokio kito pasauly nėra. Ji puikiausiai supranta visų savo vaikų reikalus. Ji visas pastangas deda, kad juos viskuo aprūpinus. Didžiausias jos rūpestis, kad vaikui nieko nestigtų, kad niekas jo neskriaustų, nepravirkintų. Ji vienatinė kuri geriausiai moka atjausti vaiko kentėjimą, nelaimę sugeba pastebėti, kuomet vaikas yra nuvargęs ar sergąs. Ji geriausiai moka paguosti, suraminti, moka nušluostyti vaikui ašaras. Ji geriausiai moka užstoti, užtarti, pateisinti, kuomet kiti jį kaltina. Ji greičiausiai pamiršta visas vaiko kad ir didžiausias paklaidas ir vien tik gera apie jį mano. Ji labiau negu kiti išsiilgsta, laukia vaiko iš kur nors sugrįžtant. Ji geriausiai moka vaikus slaugyti, surasti priemonių juos gydyti. Ji geriausiai moka vaiką prirengti ir išleisti kelionėn. Ji geriausiai supranta vaiko alkį, troškulį. Ji vienatinė, kuri vaikui atiduoda tai,

kas jai pačiai geriausia, brangiausia. Žodžiu, kiekvienam žingsny, kiekvienoj minutėj ji moka išsižadėti savęs ir pasišvęsti vaikų gerovei. Visa tai atlikti jai padeda meilė, kuri pasirodo vaikui da prie jo lopšelio ir reiskiasi per visą jo amžį iki mirties. Ir po mirties ji neliauja savo vaiko mylėjus. Dažnai ji lanko vaiko kapą, dažnai jį puošia, dažnai maldas siunčia Aukščiausiam už jo sielą.

Tik dirstelkime į motiną prie vaiko lopšelio. Štai, guli jos kūdikis, o ji atsisėdusi šale jo tyliai nuniuoja kokią tai liūdną dainelę. Taja dainelė ji lieja kūdikiui visus širdingiausius savo linkėjimus, troškimus jo ateities gyvenimui. Ji sakyte sako: Vaikeli, noriu matyti gerą, laimingą tavo gyvenimą, kuriame nebūtų vargo, nusi-vylimų, kentėjimų. Noriu pašalinti iš tavo gyvenimo takelio visus erškėčiuotus dygius, o vietoj jų, išberti gėlėmis, išpinti vainikais. Arba, paliesta religinio jausmo ji sako: Noriu matyti tave vaikeli naudingą, ištikimū Bažnyčiai ir tėvynei. Noriu tave matyti einant doros, tikėjimo šventumo keliu, vedančiu į amžinąją laimę. Ir taip ji ilgas valandas nuniuoja supdama savo kūdikį, nežiūrint, kad begaliniai pavargusi nuo sunkių darbų. Kaž kokia jėga ją traukia prie jo. Nemiegotos akys, išvargęs veidas, svyra ant lopšelio, o jos lūpos siekia kūdikio veidą meilės pabučiavimui. Nors kūdikį užmigdė, bet dar negali apleisti lopšelio, nes čia jos visas turtas, gyvybė, visas jos džiaugsmas, visa jos meilė.

Kūdikiui susirgus, motina, tarsi angelas budi prie jo per ištisas naktis. Kuomet visi ramiai ilsis, miega, ji atsisėdus prie jo tyliai ašaras lieja. Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, ne taip tykiai, kaip motušė verkia, sako dai-

na. Kiekvienas vaiko atdusys taip giliai veria jos širdį, kad ji turi kentėti daugiau negu tas vaikelis ligos kankinamas. Pasilenkusi ant vaikelio lovelės, tarsi, gydytojas klausia: Vaikeli, kaip dabar jautiesi, koks skausmas tave kankina, kuo galiu tau palengvinti. Patylėjusi valandėlę ji vėl kalba lig gailestingoji seselė: Vaikeli, greit jau auš dienužė ir tau bus lengviau kentėti. Vaikeli, mano angelėli tu greit pagysi, greit galėsi džiaugtis gražiaja gamta, saulės spinduliais, greit gyvensi laimės dieneles. Tą valandą geroji motina tampa vaikelini geriausiu gydytojum. Jos žodžiais, tarsi, stebuklingas balzamas gydo jo žaizdas.,

Motina—geriausias prietelis visame vaiko gyvenime. Ar vaikas laimingas, ar sveikas, ar ne, jinau niekuomet jo neapleidžia. Ji viską daro iš širdies, daro kuodaugiausiai, daro taip kaip tik gali žmogus geriausiais nerais daryti.

Kaip linksmai ji moka sutikti savo vaiką sugrįžusį iš tos ar kitos kelionės. Kaip ji moka jam širdingai ranką paspausti, švelniai apkabinti, veidus nubučiuoti, kaip ji moka vaišinti, geresnį, skanesnį valgį paduoti, paklausti, pasiteirauti apie sveikatą. O jeigu kuomet pamato vaiko prasikaltimą, ji liūsta, kankinas, verkia. Verkia dažniausiai viena, niekam nematant, verkia maldoje prašydama Aukščiausiojo globos. Kokios gaudžios jos ašaros rieda per veidą, kuomet pamato, kai vaikai nutolę nuo doros, nuo tikėjimo. Širdingiausi maldavimai jos eina pas Aukščiausį, kad Jis pakreiptų juos prie doros kelio. Šventasis Augustinas, Bažnyčios Doktoras, išauklėtas pasaulio moksluose nuo pat jaunystės jo širdis buvo apaugusi piktais pageidimais. Jo siela buvo pil-

na puikybės ir tuštybės, pilna kūniškų pageidimų. Bet jo motina Šv. Monika gaudžiausiomis ašaromis dieną ir naktį neliovė prašyti Dievo, kad jos sūnus grįžtų nuo paklydimo kelio. Kada sykį verkdamą Šv. Monika prašė vysk. Ambraziejaus pasimelsti už jos sūnų, vyskupas jai atsakė: Nesibijok motin, negalimas daiktas, kad sūnus taip daug ašarų iš tavo akių išspaudęs, pražūtų." Šv. Monika tuos žodžius įsidėjo į širdį, kaipo dangaus pranašavimą. Ir ištikrųjų, devyniesiems metams prislinkus Augustinas persikrikštijo, permainė nedorą gyvenimą, pradėjo daryti atgailą ir paliko šventas. Jo motinos malda ir ašaros visai buvo atlygintos. Prieš savo mirtį ji pasivadinus sūnų tarė: "Niekas daugiau šiame gyvenime nebetrokštu, nes Dievas davė man daugiau negu būčiau drįsusi iš Jo prašyti. Prašiau, kad doru taptum, o dabar matau tave ne tik uolų Dievo tarną, bet ir vyskupo garbę beturintį." Taigi motinos malda ir meilė prie savo sūnaus padarė Augustiną šventuoju.

Pasauly daug išnyktų pikto, jei atsirastų daug motinų kaip Šv. Monika. Nėra tokio užkietėjėlio, kurio nesugraudintų karšti motinos maldavimai, nuo kurio jos ašaros nenuplautų nusidėjimo purvų. Motinos malda viską gali padaryti, kas sulig Aukščiausiojo valia įvykti gali.

Taigi, trumpai pažiūrėję į motinos darbus, veiksmus, matome, kokį ji begalo didelį paskyrimą atlieka gyvenime. Ji yra geriausia savo vaikų globėja, užtarytoja, ramintoja. Ji pasipuošusi begaline meile, tarsi, saulutė savo spinduliais šviečia ir gaivina visą šeimos gyvenimą. Kur tik ji šviečia savo kilnios meilės žibintu, ten vaikelų džiūsta ašaros, dingsta sopuliai. Ji ramumo, paguodos ir lai-

mēs nešēja savo vaikams; ji dorės, tikybės šventumo pavyzdys. Ne bereikalo vienas kilnios ir širdies žmogus pasakė: Mano motina yra angelas; prieš ją aš lenksiuos kol gyvas būsiu.

Motina—didžiausias heroizmas

Motina, tas vardas ne tik šventas, begaliniai kilnus, garbingas, bet ir herojiškas. Motinos darbas didžiausias įsiutusių žmonių minias nutildo. Motinos vardas žiauraus kario durtuvą sulaiko. Buvusio pasaulinio karo vieno rašytojo atsiminimuose randame atpasakotą šitokį atsitikimą. Karštoje kovoje vokiečių su prancūzais už svarbią poziciją, kada pagalios vokiečiai pralaužė prancūzų frontą, vienas vokiečių kareivis su durtuvu puolė prancūzų karininką. Paskutiniam akimirksny, mirties siaubo pagautas, prancūzas sušuko: „Neužmiršk! Turiu motiną!“ Išgirdęs motinos vardą vokiečiai sudrebėjo. Durtuvas jam iškrito iš rankų. Motinos vardas vokiečiui priminė, kad ir jis namie turi motiną, kuri, gal, dieną ir naktį rankas sudėjus, ašarose pasriuvus meldžia Dievo, kad jos sūnus liktų gyvas, kad sveikas pas ją sugrižtų. Puolė prie prancūzo, apsikabino ir verkdamis, kai maži vaikai pradėjo viens kitą bučiuoti. Vadinasi, vienas motinos vardas, žiaurų karo liūtą pavertė avinėliu, ko niekas pasauly nebūtų padaręs.

Narsiausiu pasauly kareivių yra gera motina. Juk kiek būna atsitikimų, kad užgimusį kūdikį guldo į lopšį, o jo motiną į grabą. Kiek motinų dėl savo kūdikių nustoja sveikatos, nustoja grožio. Gera motina ne dėl savęs, tik dėl vaikų gyvena. Ji visą savo laimę, savo jėgas, savo sveikatą paaukoja. Pasakojama, kad sykį vaikas parvarto ant geležinkelio bėgių, o traukf-

nys buvo čia pat. Puolus motina vaiką nuo bėgių nustumė, bet pati nespėjo pasitraukti: traukinys ją užmašė. Vėl kartą motiną puolė galvažudžiai norėdami iš jos rankų išplėsti vaiką. Motina taip kietai laikė vaiką, kad galvažudžiai jai abi rankas peiliais supiaustė, o vaiko neįstengė atimti. Motina yra daugiau negu karys, nes karys eina į frontą kitų varomas, o motina laisvu noru pasiima sunkias ir atsakingas pareigas. Teisingai Herbartas sako, kad viena motina daugiau padaro, negu šimtas mokytojų.

Motinos yra Bažnyčios pažiba, tautos garbė, visuomenei palaima. Jos ant savo rankų užnešiojo, užliūliavo visą žmoniją su visais praėjusių ir dabartinių amžių šventaisiais ir šventosiomis danguje, su visais Bažnyčios ir mokslo vyrais, garsiais žmonėmis, su visais visuomenės geradariais.

Bet žinokim, kad dideliais, garsiais žmonėmis buvo ir yra tiksliai tie, kurie turėjo ir turi kilnias motinas.

Baigiu rašytojos Žukauskaitės žodžiais. „Tai tu, Motulė, kaip žvaigždė spindėjai ir spindi mano gyvenimo kelyje. Tai tu, o brangioji parodei man tikrąjį kelią ir saugoji kad aš jo nepamesčiau. Tu nušluostai mano karčias ašaras, kurios iš susopusios širdies rieda per skruostus. Tu priglaudi mane prie savo plačios, mylinčios širdies, kai aš, gyvenimo bangų prislėgta, ieškojau paguodos ir suraminimo. Todėl šiandie Tau, o Brangioji, aš kloju po kojų džiaugsmo rožių vainikus, nekaltų lelijų žiedus, žalių rūnų lapelius. Tave aš vainikuoju laukų vainiku. Už tave siunčiu Aukščiausiam savo karštas maldas. Tau siunčiu būrius žvaigždelių, kad jos ir tau šviestų, kaip Tu man švieti.

Pūk palaiminta!

Tetos Laumikienės Kampelis

DUOSNUMAS

Neperseniausiai teko man aplankyti vieną paveikslų galeriją. Tarp šimtų sukabintų paveikslų ir braižinių, parodai buvo išstatytas vieno žymaus dailininko ypatingas paveikslas. Paveikslo kampe buvo padėtas toks parašas

“Ką daviau, turiu; ką praleidau, turėjau; ir ką pasilaikiau, tą pamečiau.”

Šiandien, karo laikuose, kada žmonės aukso kalnais apsipylę iš pelningų karui darbų, mažai tekreipiama dėmesio į duosnumą ir nelaimingųjų prispaudimus.

Už tat yra sakoma, kad duosnumas gyvenime yra labai skirtingas dalykas nuo duosnumo mirties valandoje. Vienas vystosi iš tikro atsidavimo ir mielaširdystės, kitas iš puikybės ir baimės. Duosnus žmogus deda jo suteiktą labdarybę po kojomis; ir priimtas nuo kitų sau turi arti širdies. Kaip kardas geriausio suminkštinto plieno yra lankstus, taip, teisingai pasakius, duosnūs žmonės yra daugiausiai palankūs ir mandagūs savo pasielgime su žemesniais už save. Nepamirškime, sąjungietės, kad kas duoda, nors ir mažai, duoda daug. Dievas žiūri ne į kiekybę dovanos, bet į davėjo kokybę.

Praeitą kartą, kalbėdama apie maldą, pažymėjau, kaip mes, motinos, turėtumėm draug su meile prie maldos prijungti ir duosnumą. Vaikeliai iš prigimties yra duosnūs vieni kitiems. Tą aiškiai matome, kaip jie dalinasi saldainiais, žaislais ir kitais vaikų karalystės dalykėliais. Kol me-

dis lankstus, auginkime jį tiesų. Tad, kol vaikeliai jauni, mokykime juos duosnumo keliais eiti. Kas žino, gal įmestas gražus pavyzdys kaip tik senatvėje parodys, kokį vaisių užaugino. Negalės dienosė jų įmestas pinigas kaip tik primins mums, ką mes jiems davėme subrendimo metu. Nepamiršdami duosnumo, jie kur nors savo namuose suras mums savo pastogėje jaukų kampelį ir laiks nuo laiko įdės į mūsų drebančią ranką pragyvenimo pinigėlių. Ir kaip mes dengėme jų jaunus kūnus nuo gamtos oro permainų, taip ir jie nesigailės apšildyti mūsų senstančius kaulus šiltu drabužiu ir svarbu-svarbiausiai jie mokės duosnume savo teisingumo ištarti mums paguodos ir suraminimo žodį: “Mamyte, tėtuk, negaliu tavęs senatvėje apleisti, kadangi mane nuo lopšio dienų mokinai būti duosnu žemesniems, senesniems ir negalintiems. Aš kada nors senatvėj ir negalėsiu irgi turėsiu eiti tuo pačiu žmonijos gyvenimo keliu, kuriuo jūs dabar einate ir trokštu kad mano vaikeliai paimtų mūsų drebančias rankas ir vestų arčiau prie paskutinio saulės nusileidimo ir raminančiai tartų žodžius:

“Nesibijok, nebūsi apleistas.”

—x—

Kuo daugiau žmogus supranta ir žino, tuo daugiau turi pergyventi moralinių kentėjimų, liūdnumo ir vargų.

E. OŽEŠKIENĖ.

—x—

Kentėjimas yra gyvenimas. Be skausmo koksai malonumas būtų gyventi” DOSTOJEVSKIS.

Pokariniame pasaulyje

Rašo DR. MARGARET MEAD

Daugumoje atsitikimų, žmonės, kurie su panieka arba pajuokiančiai kalba apie kitas grupes, kurie kartoja neteisingas pasakas apie jas, tik seka tokį kalbos pavyzdį, kokį per visą savo gyvenimą girdėjo. Kad ramiai gyventi viename pasaulyje, turime nutraukti tokias kalbas, pakeisti jas.

Kasdieniniai pasikalbėjimai, kalbos klūbuose arba gatvėkaryje, susirinkimuose, piknikuose, namie—ten mūsų nusistatymas kaslink švietimų grupių išsivysto ir išsiplečia—dėl gero arba blogo.

Kad pagerinti gyvenimą viename pasaulyje, turime sunaikinti neapykantos kryptį, skleidžiamas kalbas. Ginčai su kitais tik ugdo neapykantą. Kada norime padaryti gerą įspūdį, turim būti mandagūs. Kodėl negalime tokiais būti visuomet?

Nutarkime kalbėti tik rimtai. Svarstykime žmogaus darbus, ne žodžius.

Kaip malonu būtų jeigu kalbėtų apie kitų tautų žmones tik kada reikia apie juos kalbėti.

Neniekinkime kitų kalbą. Nekaibėkite apie kitų kalbą, kada žmonės ką kitą diskutuoja. Amerikoje, kur da egzistuoja nesupratimas apie kitas tautas ir kada nėra tinkamos garbės kitų tautų grupėms, būkime pirmieji neprisidėti prie tokio nusistatymo.

Su pagarba kalbėkim apie kitų tautų žmones. Visi žmonės yra lygūs.

Kiekvienam vieni vardai patinka, kitų jie nekenčia. Imkime kaip pavyzdį Amerikos juodukus. Kada žmonės rašo vardą "negro," su didžiaja raide "N," tas jiems labai patinka. Bet jie nekenčia vartojant "nigger." Daug Amerikoje žmonių, kurie vartoja ispanų kalbą. Jiems pažymėjimas

"ispaniškai kalbantieji žmonės." Japonai norėtų, kad jų pilnas vardas būtų vartojamas, ne "japs." Mandagu vadinti Kinijos piliečius "chinese," o tuos kurie čion gimę "Chinese Americans." Lotynų Amerikos žmonės nori, kad juos vadintų tikrais vardais, ne "Latin Americans." Ir tas pats su kitų tautų žmonėmis.

Daug žmonių iš Europos nelabai mėgsta, kad per daug kalbama apie jų žmones Europoje. Kiti su pasididžiumu kalba apie senąjį kraštą, to krašto papročius, kalbą, viską.

Ima kiek laiko žmogui susipažinti su norais ir pageidavimais įvairių tautų žmonių. Bet tas apsimoka.

Pasveikinimas

(Conn. vals. apskrities suvažiavimui)

Sveikinu aš jus,
Brangiosios tautietės,
Kurios pasipuošę
Vardu—sąjungietės.
Jūs čia suvažiavot
Dėl labo žmonijos,
Bendrai pasitarti
Dėl savo draugijos.
Kad šioji draugija
Da geriau gyvuotų,
Ir da daugiau naujų
Narių priklausytų.
Tat, visos sesutės,
Į darbą garbingą,
Išugdyt draugiją
Narėmis skaitlingą.
Linkiu jums, sesutės,
Didelės kantrybės.
Draugijos darbuotėj
Meilės ir vienybės.

Alovės Dzūkė

★★★ 15

BALTOJI VERGĖ

R o m a n a s

(Tęsinys)

— Išdavikai! — sušuko galingasai Otto — namų imperijos valdovas ir pašoko, lyg įgeltas. — Išdavikai! Nėra ant žemės taip nelaimingo žmogaus, kaip aš:

— Reikalinga pašaukti tuos, kurie meilę ir ištikimybę yra jau parodę.

— Siuleika! — prasliskus kiek laiko, sakė — aš žinau, kad jūs mane mylite, bet danę reikia grąžinti. Ji turi būti uždengta odiniame maiše.

— Tai negalima. Aš jai padėjau pabėgti, kad ji nerastų užtarėjų garmė. Ji dabar kelyje savos tėvynės ir Jūsų Didybei negrėsia joks pavojus iš jos pusės.

— Taip, tas gali būti išmintingiausia, tarė valdovas ir Siuleika vėl pradėjo jausti savo valdovo malonę.

XVII.

Visos vietos coupė buvo užimtos ir lordas pašnabždėjo Almai.

— Mes važiuosim tylėdami. Čia visur šnipai.

Ji linktelėjo galva, pareikšdama suvokimą, bet jos širdis stipriai plakė iš baimės.

— Nesibijokit. — šnabždėjo vėl jai iš naujo. — Pasitikėkite manim. Aš turiu du devinšviu revolverių. Imkite vieną! — Ir jis davė jai ginklą, kurį ji nepastebimai įleido į savo saevoyage.

Kiek laiko praleidę jie ėjo koridoriu ir kai liko vieni, ji ištiesė jam ranką ir tarė:

— Dėkoju jums lorde! Koks Tamsta geras.

Jis laikydamas jos ranką tarė:

— Aš padariau tik tai, ką kiekvienas doras vyriškis, mano vietoj, turėjo padaryti.

— Aš taip ilgai nesutikau dorų vyrų! — atsiduso ji. — Kaip toli su manim važiuosite, milorde!

— Iki Danijos. Aš pats Tamstą atiduosiu į Tamstos tėvų rankas. Rytoj ryt mes pervažiuosime sieną ir tamsta busi išgelbėta.

— Ir Tamsta busite mano išgelbėtoju! Sušuko Alma.

Abu jautėsi gerai, lyg būtų senai viens antrą pažinoję. Paskutiniaisiais mėnesiais, visos jo mintys buvo jai skirtos ir visos jos viltys ir manymai buvo surišti su jo vardu.

Kitą rytą lordas pažvelgė per langą ir pamatė sieną. Jiedu išėjo į peroną ir giliai kvėpavo šviežiu ryto oru.

— Taip. Štai siena ir Tamsta dabar esi apsaugota nuo visokių pavojų.

Išblyškęs dangus po truputį pradėjo rausti, užtekėjo saulė. Ir rodėsi, kad ši užtekanti šviesa tapo simboliu tos laimės, apie kurią ji niekuomet neišdrįsdavo svajoti, bet kuri joje pradėjo gimti. Ji džiaugėsi jausdama, kad kartu su ja yra žmogus, kuriame ji jautė ištikimą draugą ir gynėją, tada, kaip kiti neperstojo sekti jai peržengus tėvų namų slenkstį. Kaip ji tik pastebėdavo jojo elgesį šešėli malonumo, arba malonų žodį, ar kartu neatsargų žvilgsnį, — ji momentališkai krūpteldavo ir jos balso tonas tapdavo lediniu. Baisi mintis, kai ji

pagalvoja, kad ji yra grobis, kurią visi persekioja. Jei būtų jis pasakęs dabar tik vieną neatsargų žodį, tu jis būtų joje sukėlęs nepasitikėjimą ir ji nuo jo būtų bėgimu slėpusis. Jis nujautė jos nuotaiką ir laikėsi labai atsargiai. Jis žiūrėjo į ją kaip į žmogų, iškentusį laivo dūžimą, kuriame jis išgelbėjo gyvybę, kuriai ypatingai reikalinga pagarba ir rūpesnis. Jos nelaimė kėlė jam gilų skausmą. Portretas, kurį sultonas buvo nufotografavęs Alma dovanojo Eugenijai, kuris dabar buvo pas jį ant krūtinės, bet jis užsiminti jai apie tai nemanė. bijodamas išduoti savo jausmą, kad ji nepamanytų, jog jis ko nors iš jos laukia, jis seka kiekvieną savo žvilgsnį, gestą ir žodį. Jis nusprendė pirma nuvesti ją pas jos tėvus, duoti jai nusiaraminti, atsilsėti nuo pergyvenimų audrų ir baisumų, sutverti jos sieloje taiką, ramybę, o paskui... Ką paskui jis darys, dar kol kas jis sau neišsiaiškino, bet jautė, kad jo širdis daugiau nenustos dėl jos plakti.

Puiki kelionė, pilna žavėjančių gamtos vaizdų, buvo neišsemiamą temą jauniems žmonėms. Lordas turėjo progos papasakoti savo bendrakeleivei iš istorijos, kultūros ir įvairių šalių gyvenimo nuotykių. Vakare jie atvažiavo Vengrijos sostinėn, pernakvojo viešbuty. Alma apsirengė moteriškais drabužiais, kuriuos jai davė, prieš išvažiuojant, m-me Gallė ir jie keliavo toliau.

Traukinys dundėjo begalinėmis vengrų lygumomis ir vakare kitos dienos jie atvyko Vienon. Čia jie nutarė vieną dieną pasilsėti. Jie apsistojo "Londone" ir pasisakė esą brolis su sese- rim.

Pagėrę bendrojo salėj arbatą, paspaudė vienas kitam rankas, išsiskirstė į savus kambarius.

Alma senai taip ramiai miegojo, kaip šią naktį. Buvo jau pusiaudienis, kai tarnaitė pasibeldė durysna ir padavė raštelį nuo Lordo.

Jis rašė: "Tikiuosi, Tamsta gerai miegojote. Kai Tamsta pasilsėsite, važiuosim toliau. Kurjeris ateina 8:20. Man reikia aplankyti vieną draugą, kuris tarnauja anglų atstovybėj, pietums aš grįšiu ir mes susitiksime už tab'ed'hote) E. G."

Alma kavą pagėrė lovoj. Mintis apie tai, kad ji greitai bus namuose ir pamatys savus, pripildė ją tokia laime, kokią tegali jausti žmogus buvęs panašioj būklėj. Kiek skausmų tuo laiku pergyveno jos vargšai tėvai, mieliosios seselės ir broliukai. O, jei būtų jie žinoję, kaip ji buvo nelaiminga!..

Bet kaip jiems išaiškinti savo tylėjimo priežastį? Ji jautė, kad pas ją niekuomet nebus tvirtumo ir drąsos papasakoti jiems visą tiesą. Atsiminimas apie visą pergyventą skausmą kėlė jai baisų pasibiaurėjimą. Tas visas jos pergyvenimas privalo amžinai pasilikti pačiuose giliausiuose jos sielos slaptumuose ir niekuomet, — niekuomet! — neturi išvysti pasaulį.

Bet, Dieve, kaip ji dabar veržėsi į savo ramius, garbingus namus, prie savų gerų, mylimų tėvų savon gimtojon šalėlėn...

Tik staiga prisiminė Lordas. Kai ji atvažiuos namo — teks persiskirti... Ar kada nors dar pasimatys... Ar užmirš jis per ką ji perėjo? Ir ar užmirš ji tą purvą, kuriame ją suteršė švarią, nekalta...

Ji nuslopino tas baisias mintis, nenorėdama labiau į jas įsigilinti... Greitai išsoko iš lovos ir pradėjo rėdytis.

Kai tarnaitė atėjo tvarkyti kambarį, ji nusileido žemyn ir nuėjo skaityklon. Ji mėgo skaityti, nes nuo dienos išvykimo iš Danijos ji neturėjo

rankose nė knygos, nė laikraščio.

Paėmus keleta laikraščių, ji atsisėdo kanapos kampan ir pradėjo skaityti.

Skaityklon užėjo vyrai ir moters, pažiūrinėjo laikraščius, rašė laiškų, telefonavo... Tarp kitų įėjo ten aukštas, išblyškęs, pliku pakaušiu ponas. Jis ieškojo "Daily telegraph," su kuriuo rengėsi eiti į rūkomąjį. Atėjęs ties Alma apsistojo nusteбęs ir ėmė žiūrėti į ją. Alma buvo taip įsigilinus į laikraštį, kad nieko nepastebėjo.

Plikasis ponas priėjo prie šveicaro ir užklausė, kas šioji dama. Šveicaras atnešė keleivių sąrašo knygą, kurioj stovėjo: "Lord Edward Gorwick su sesere iš Londono." Ponas žvilgtelėjo užrašą ir tarė:

—Tai ne Lordo Gorwick'o sesuo!

—Tikrai?—tarė šveicaras.—Bet, ši kartą ji elgiasi gerai, padoriai—tai tas mus neliečia.

—Lordas namie?—vėl klausė plikasis ponas.

—Ne, išvažiavo.

—Kada jie išvažiuos?

—Nežinau, jie nieko nekalbėjo.

Ponas išėjo pašaukė vežėją, suriko jam adresą ir liepė važiuoti, kaip galima greičiau.

Vežėjas sustojo ties policijos valdyba, ponas liepė pranešti apie jį policijos viršininkui ir perdavė kortelę, kurioj buvo užrašyta: "Mister Elbi iš Londono."

Vėl tas pats vežėjas sustojo ties "Londonu" ir mr. Elbi išlipo dviejų persirengusių policininkų lydimas.

Alma buvo jau savo kambarį, kai į duris pasibeldė ir į kambarį įėjo šveicaras su dviem policininkais.

—Eikite su mumis policijon.

—Aš policijon? Ką aš ten veiksiu? Jūs, tur būt, apsirikote, ponai.

—Kai ten nuvyksite, sužinosite. Na,

greitai rengkitės ir eikite kartu!

—Ne—sakė ji garsiai ir gyvai, pakėlus galvą ir žiūrėdama jiems tiesiai į akis.—Ne, aš su jumis neisiu. Jokio nusikaltimo aš nepadariau ir man nėra ką veikti policijoj. Aš jau užtekčiai prikentėjau, gyva nepasiduosiu ir neleisiu save vežti į panašius namus. Visi jūs vyrai—kriminalistai, nusikaltėliai prieš mus moteris. Palikite mane ramybėj arba aš tuoj prie jūsų akių baigsiu savo gyvenimą.

Ir išėmė iš kišenės nedidelį levolverį, kurį jai buvo davęs kelyje jaunas Lordas.

Bet ji nesusėjo nukreipti į save ginklą, kai vienas policininkas ištraukė jai iš rankų.

Jie sugriebė ją ir vilko lauk iš kambario be palto ir kepurės. Gatvėj ją įstūmė vežiman, vienas atsisėdo kartu su ja, kitas—priešais. Po ilgo važiavimo plačiomis gatvėmis jie sustojo prieš didžiulį namą. Paskui lipo laiptais, ir pagaliau, įėjo į didelį kambarį, pilną daugybės išblyškusių veidais ir klajojančiais žvilgsniais moterų. Jai buvo įsakyta pasilikti čia ir laukti.

Po pusvalandžio ją nuvedė į kitą kambarį, kur buvo pats viršininkas.

—Jūsų pavardė?—užklausė jis žiūrėdamas į ją per viršų auksinių akinių.

—Alma Bang.

—Gimimo vieta?

—Kopenhagen.

—Keleivių sąrašo knygoje jūs užrašyta leidi Gorwick iš Londono.

—Taip. Aš keliauju su jaunu lordu, kuris ir veža mane namo, pas mano tėvus ir mes manėme, kad bus padėriaus, jei mes užsirašysim broliu ir sesere.

—Iš kur Tamsta važiuojate?

—Iš Konstantinopolio.

—Kuo jūs ten užsiėmėte?

—Aš buvau uždaryta Hildiz-Kioske.

—Sultono gareme. Karališkam seralyje? — užklausė jis nepasitikėjimo šypsniu.—Ir Aukštosios Partos valdovas leido jums važinėti su jaunu ryškiu? Tai nepanašu į tiesą, tai sugalvota.

—Mane prieš norą ten nuvežė ir aš slapta pabėgau.

Poliejios viršininkas išklausė visą

pasakojimą ir griežtai užklausė:

—Ar gyvenote paleistuvybės namuose Blockstreet'e.

Visas jos veidas apsipylė drovės atspalviu ir ji gaiva linktelėjus tyliai tarė:

—Taip.

—Kaip senai tai buvo?

—Tiksliai negaliu atsiminti, bet manau, šešios savaitės atgal.

(Daugiau bus)

ALRK Moterų Sąjungos Centro Iždininkės Atskaita

(Nuo Rugpiūčio 1 d., 1944,
iki Vasario 1 d., 1945)

*Per šešis mėnesius priimta mokesčių
sekančiai:*

Rugpiūčio mėnesį, 1944 metų	\$967.40
Rugsėjo mėn.,	996.72
Spalio mėn.,	1,044.62
Lapkričio mėn.,	583.03
Gruodžio mėn.,	1,015.57
Sausio mėnesį, 1945 metų	2,558.34

Viso \$7,165.68

NUOŠIMČIAI IR NUOMOS RUGPIŪČIO MĖNESĮ:

U.S. War Bond nušimtis	62.50
Gasiūnų sumos atmokėta	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.	
dvi namo nuomos	61.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.,	
garage nuoma	3.00

Rugsėjo mėnesį:

Flynn's sumos atmokėta	100.00
Flynn's nušimtis	47.50
U.S. War Bond nušimtis ..	250.00
Gasiūnų sumos atmokėta	85.00
Gasiūnų nušimtis	101.62
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.,	

dvi namo nuomos	61.00
Garage nuoma	3.00
E. Enanienės sugrąžintas čekis	30.00

Spalio mėnesį:

Gediminas Bldg. and Loan Assn.	
nušimtis	101.67
Gasiūnų sumos atmokėta	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.,	
dvi namo nuomos	56.00
L. Šimutis	20.00

Lapkričio mėnesį:

U.S. War Bond nušimtis	250.00
Gasiūnų sumos atmokėta	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.,	
dvi namo nuomos	61.00

Gruodžio mėnesį:

Gasiūnų sumos atmokėta	85.00
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.,	
dvi namo nuomos	61.00

Sausio mėnesį, 1945 metų:

1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill.,	
parduota namas už	8,322.12
Gasiūnų sumos atmokėta	85.00
Metropolitan State Bank	
nušimtis	90.56
St. Anthony's Bldg. and Loan	
Assn. nušimtis	70.78
Mutual Federal and Savings	

Assn. nuošimtis	68.88
Keistuto Savings and Loan Assn. nuošimtis	67.80
Prospect Federal and Savings Assn. nuošimtis	67.55
A. Varanavičienės sugrąžinta čekis	27.50
Viso pajamų ..	\$17,660.25

Atėmus:

1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., namo morgičius	8,000.00
Gasiūnų atmokėtą morgičio dalį	510.00
Flynn's atmokėtą morgičio dalį	100.00
Viso	\$8,610.00
Lieka viso pajamų ..	\$9,050.25

IŠMOKĖTA SEKANČIAI:

Rugpiūčio mėnesį, 1944 metų, \$443.77	
Rugsėjo mėn.,	1,429.79
Spalio mėn.,	692.06
Lapkričio mėn.,	1,567.03
Gruodžio mėn.,	1,314.89
Sausio mėnesį, 1945 metų ..	1,362.78
Viso	\$6,810.32
Balansas Rugpiūčio 1 d., 1944 metų buvo	\$60,409.87
Pajamų per šešis mėnesius buvo	\$9,050.25
Viso	\$69,460.12
Išmokėta per šešis mėnesius	\$6,810.32

Balansas Vasario 1 d., 1945 metų	\$62,649.80
---	-------------

**Visas Moterų Sąjungos turtas
yra sekančiai:**

Pinigais, U.S. War Bonds ir
morgičiais:
Metropolitan State Bank,

savings account	\$22,762.67
U.S. War Bonds	45,000.00
Keistuto Savings and Loan Assn.	5,499.02
Mutual Federal and Savings Assn.	5,578.99
St. Anthony's Bldg. and Loan Assn.	5,733.51
Gediminas Bldg. and Loan Assn.	5,912.18
Prospect Federal and Savings Assn.	5,471.98
Standard Federal and Savings Assn.	4,000.00
Flynn's mortgage balansas .	1,800.00
Gasiūnų morgičio balansas ..	4,231.00
Metropolitan State Bank check- ing account	57.30
Pinigų ant rankos	2,183.93

Viso	\$108,230.58
Nesugrįžusių čekių ..	559.99

Visas turtas sykiu \$107,670.59	
1929 So. 49th Ave., Cicero, Ill., namas parduotas Sausio 4 d., 1945 metais už	\$8,322.12
Išlaidų ant to namo laike parda- vimo buvo:	
Taxes už 1944 metų	\$148.00
Tax penalties už 1930-1931-1932	118.23
Revenue Stamp ir Bureau of Water	13.20
Commission už pardavimą namo	375.00
V. P. Pierzynskiui už padarytus visus dokumentus pardavimui	15.00

Viso	\$669.43
Padėta pinigų į kitą "spulką" dėl didesnio nuošimčio. Pinigai padėti Sausio 25 d., 1945 m. į Standard Fed- eral and Savings Assn., sumoje \$4,000.00.	

Ėlena Statkienė,
Centro išdininkė.

KUOPŲ RAŠTININKĖS, DĖMESIO!

Kiekvienos kuopos raštininkė, kuomet įduoda narei čekį Moterų Sąjungos centro, prašoma pastebėti, kad tas čekis būtų greit iškeistas. Yra čekių, kurie per šešis mėnesius nėra grįžę, vadinasi, jie guli neišmainyti. Nesugrįžę greit atgal čekiai trukdo knygų sutvarkymą.

Žemiau paduodu nares, iš kurių jau ilgas laikas nėra grįžę čekiai:

Anna Shimokienė, narė 24 kuopos, Brooklyn, N. Y. Čekis buvo išrašytas Birželio 27, 1944, sumoje \$1.20. Voucher 5669 No. 5689. Čekio No. 4196.

Teofilė Barisaitė, 73 kuopos, Lowell, Mass. Čekis buvo išrašytas Rugšėjo 14, 1944, sumoje \$3.30. Voucher No. 5757. Čekio No. 4264.

Elena Statkienė, Centro išd.

Kuopose ir Apskrityse

IŠ MOTERŲ SĄJUNGOS N. Y. IR N. J. VALSTYBIŲ APSKR. SUVAŽIAVIMO

Moterų Sąjungos New York ir New Jersey val. Apskrities metinis suvažiavimas įvyko Kovo 11, 1945, Maspeth, L. I.

Susirinkimą atidarė pirm. S. Subatienė. Maldą atkalbėjo kun. J. Kartavičius. Išrinkti garbės pirmininkai: kun. J. Kartavičius ir M. Čižauskienė.

Dalyvavo delegatės iš 5 kuopų.

Mandatus sutvarkė O. Dobrovolskienė.

Iš 24 kp., Brooklyn: E. Gustavičienė ir M. Civiński.

29 kp., Brooklyn: M. Damusienė, J. Terebeizienė, A. Stremikienė, G. Kubilienė ir M. Šertvytienė.

30 kp., Maspeth: R. Nedzinskienė, A. Brusokienė, Mrs. Revekas, A. Jocienė, E. Iznienė ir A. Savickienė.

35 kp., Brooklyn: B. Mešlienė, M. Šesnulevičienė, O. Burtulienė ir M. Brangaitienė.

53 kp., Linden, N. J.: O. Aitutienė, L. Dambrauskienė, Valdybos pirm. S. Subatienė, vice pirm. O. Dobrovolskienė, rašt. A. Krutulienė.

Viešnios O. Petrulienė, O. Bagu-

čūnienė, O. Osteikienė, A. Kivitenė, A. Norkevičienė ir A. Tamošauskienė.

Pranešimai. 24 kp. turėjo 3 ligones, kurioms davė po dovaną. \$10 aukėjo "Amerika" bazarui.

29 kp. 2 narės sušelpotos dovana. 2 narės turėjo "surprise party"; įteikta po dovaną. Aukėjo \$5 "Amerika" bazarui, \$5 Raud. Kryžiui, \$10 Karo Fondui. Užprašyta šv. Mišios už mirusius narių vyrus. Surengta 3 "Bunco Party." Aukėjo \$10 kun. Pakalniui. Dėl gėlių aukota \$15. Parapijai \$20 Užprašyta šv. Mišios už kareivius.

30 kp., suruošta metinis Margučių balius; pelno liko \$72.20. Išleista išlaimėjimui knygutė; pelno liko \$64. Aukėjo \$10 kleb. kun. J. Balkūnui gimtadienio proga, kun. C. Girnui primicijų proga. Raud. Kryžiui \$5, konferencijai visų draugijų \$5. Užprašyta šv. Mišios Motinos Dieną ir kitos už mirusias nares. Aukota \$5 "Amerika" bazarui ir \$5 sesutėms Pranciškietėms. Pirašyta 2 naujos narės. Nutarta Motinos Dienoj ruošti vakarienę 25 metų kuopos gyvavimo sukakčiai paminėti.

35 kp. turėjo 2 laimėjimo pramogas. Aukėjo parapijai \$25. Mirė viena

narė ir užprašyta šv. Mišios. Aukota klebonui dovana. Rengia ŽŹŽ balių.

53 kp. turėjo kelias "Card Party" nuo kurių liko pelno. Turi narių apie 60; prirašė 2 naujas nares. Išde randasi apie \$23. Užprašyta šv. Mišios Motinos Dieną.

Nutarimai

Inešta seimui, kad ligonių blankų būtų mažiau; kad užtektų vienos per mėnesį. Taipgi, kad būtų pašalpa mokama pilna per 6 mėnesius. Ir kad įvyktų seimas šiais metais.

S. Subatienė išdavė raportą iš "Amerika" parengimo.

Lietuvių Tarybos atstovė S. Subatienė išdavė raportą.

Skundas duotas iš 35 kp. dėl neišmokėjimo narei \$35. Kuopa reikalauja, kad seime būtų apsvarstyta ir išmokėta \$35.

Nutarta, kad visos kuopos atsiųstų kitom kuopom apskritį po 5 tikietus vieną sykį į metus.

29 kp. užsimokėjo už 1 metą į apskritį. Išmokėta \$1 Lietuvių Tarybai.

Pirm., rašt. ir vice pirm. išdavė metinį raportą, kuris priimtas.

Valdyba pasiliko visa ta pati.

Nutarta turėti suvažiavimus 3 kartus metuose. Kitas suvažiavimas bus Newark, N. J.

Po susirinkimo davė labai gražią paskaitą M. Čižauskienė.

A. Krutulienė, rašt.

S. Subatienė, pirm.

ŽINIOS IŠ 5-TOS KUOPOS

WORCESTER, Mass.—5-tos kuopos susirinkimas įvyko Balandžio 2 dieną.

Kadangi pirm. M. Vaitekūnienė buvo išvažiavusi į Washington, D. C., aplankyti savo dukterį, žentą ir anuką, tai jos vietą užėmė Anelė Tamkienė, veikiančios komisijos pirm.

Kuopa rengiasi prie apskrities suvažiavimo, kuris įvyks Balandžio 15d. Tikietai jau gatavi Motinų Dienai. Ruošiama gražus vakaras. Programa rūpinasi Genovaitė Kaneb ir valdyba. Tikietai 75c. Kiekviena narė turės paimti tikieta, arba užsimokės 75c.

Rašt. M. Dilionienė pranešė, kad Rožė Sapailienė jau pasveiko, Marijona Galickienė pasilieka serganti

Ligonės skundžiasi, kad daktarai visai atsisako pildyti blankas ir tas sudaro daug betvarkės. Priežastis tame, kad trūksta daktarų.

Po susirinkimo valdyba ir veikiančios komisijos narės paruošė arbatėlę su skaniu pyragu. Kadangi susirinkimas įvyko pirmadienį po Velykų, tai apskrities pirm. Ona Sidabrienė, Anelė Tamkienė ir Marijona Žemaitienė suruošė margučių programą. Žaista įvairūs žaidimai, dalinta dovanos.

Girtinas sumanymas mūsų organizacijos—palaikyti lietuviškas tradicijas, nes tai mūsų tėvų tėvai ir protėviai margino margučius Velykų šventėms ir didžiavosi jų įvairiais raštais "dizainomis."

Patartina sąjungietėms išmokyti ir savo dukteris lietuvišku papročiu marginti margučius, vašku ir įvairiais dažais.

Mirimai

Kovo mėnesį mirė mūsų ilgametė narė a.a. Karolina Milienė. Narės suteikė jai paskutinį patarnavimą. Reiškia gilią užuojautą velionės abiems sūnums ir marčiai Amilijai Milienei.

Reiškiamo gilią užuojautą narei Kirminienei dėl jos mylimo sūnaus S/Sgt. Danieliaus V. Kirmino, kuris žuvo Vokietijoje Kovo 1, 1945.

Taipgi reiškiamo užuojautą narei Rupkelienei dėl jos mirusio vyro Jono Rupkelio.

V. L.

Pažangioji šeimininkė

KAIP GAMINTI DARŽOVES, KAD JOS BŪTŲ SVEIKOS IR MAISTINGOS

Pirmiausiai kiekvieną daržovę reikia gerai nuvalyti, nuplauti, nes neretai jose pasitaiko įvairių parazitų (virių, trichinų ir k.), pavyzdžiui salotose, kopūstuose, ant agurkų ir k.

Tas daržoves, kurios tinka, reikia valgyti žalias, pavyzdžiui salotas, tomeites, agurkus, ridikėlius ir k.

Tas daržoves, kurios netinka valgyti žalias, arba dėl įvairumo, reikia stengtis *nevirti*, bet *troškinti*. Vadinasi, ant daržovių nepilti daug vandens, bet ištroškinti mažame skysčio kiekyje su prieskoniais ir riebalais. Mat, jei nuo daržovių nupilame virimo vandenį, tai iš jų pašaliname didelę dalį vertingų medžiagų.

Tas daržoves, kurias reikia virti, pavyzdžiui kalafijorus, bulves, burokėlius, reikia dėti ne į *šaltą vandenį*, bet visuomet į *verdantį, pasūdytą vandenį*. Be to, jei daržoves verdame, tai vartokime kuomažiausiai vandens, kad daržovės netaip išsiplautų. Virti reikia ant smarkios ugnies, bet labai žiūrėti, kad nepervirtų. Pavyzdžiui, pervirę kalafijorai esti niekam netikę, tuo tarpu jei juos išimsime iš vandens da ne visai suvirusius, o uždėjusios sviesto su sausauniais da šiek-tiek uždėsime ant ugnies, tai kalafijorai bus skanūs ir maistingi.

Verdant morkas, špinakus, kopūstus ir kitas žalias daržoves, pirmiausiai reikia supiaustyti ir sudėti į puodą, ant kurio dugno galima padėti riekelę lašinių, kad daržovės neprišviltų. Po to indą reikia uždengti ir šutinti ant labai lengvos ugnies. Tokiu būdu jos bus minkštos. Jei susi-

daro per daug skystimo, nereikia jį nupilti lauk. Pridėjus šaukštelį miltų iš jo galima padaryti gerą padažą prie mėsos.

Taip gaminamos daržovės esti skanios ir maistingos.

NAUDINGOS ŽINIOS APIE AVIENĄ

Aviena kartais turi ypatingą kvapą. Jam prašalinti ir kad mėsa būtų trapesnė, prieš kepimą reikia užpilti lengvu (atmieštu) actu (vinigeriu), rūgusiu pienu, arba pieno išrūgomis. Taip palaikyti keturias ar penkias valandas. Nuo lengvos rūgšties mėsa pasidaro trapesnė, minkštesnė ir skanesnė.

Išėmus iš rūgšties mėsą reikia nuplauti švariu vandeniu ir sausai nušluostyti. Tada (jei mėsa šlaunies), reikia prismaigyti lašinukais, kad būtų riebesnė, sultingesnė. Lašiniai gali būti rūkyti ir nerūkyti. Juos reikia supiaustyti siaurais dryželiais ir siauru peiliu padarius mėsoje skylutę į ją įkišti lašinių dryželį.

Tuomet mėsą kepti pečiuje.

KEPTOS SILKĖS SU MORKŲ IR TOMEIČIŲ PADAŽU

Silkes gerai išmirkyti, išimti kaulus ir padalinti į keturias dalis. Po to kiekvieną dalį pamirkyti kiaušinyje, apibarstyti pyrago džiuvesėliais (galima ir miltais) ir kepti svieste arba alyvoje.

Žalias, nuvalytas morkas sutrinti (sutarkuoti) ir paspirginti svieste arba alyvoje iki minkštumo. Paskui pridėti tomeičių (namie gamintų, arba ir blekinių), pipirų, cukraus, rugščių obuolių ir tuo tirštu padažu užpilti

iškeptas silkes. Palaikyti valandą, kad padažas įsigertų į silkes ir duoti į stalą.

TOMEIČIŲ SRIUBA SU MAKARONAIS

Apvirus kaulus ir mėsą, reikia juos sudėti į kitą vandenį, pridėti prieskonių: svogūną, dvi-tris morkas, čielų pipirų, petruškų, salierų ir virti apie porą ar daugiau valandų ant mažos ugnies.

Kai mėsa bus išvirus, reikia sriuba perkošti. Paskui į ją pridėti tomeičių. Jei tomeitės dedama šviežios, pirmiausiai reikia jas supiaustyti ir atskirai pavirinti, o po to perkošti per sietelį. Sudėjus tomeites reikia sriubą užvirinti ir sudėti makaronus. Pavirinti keletą minutų, kol makaronai bus išvirę. Tada sriuba reikia užbaltinti saldžia arba rūgščia smetona. Vartojant saldžią smetoną, užbaltinus sriubą nereikia užvirinti, nes sutrauks. Užtenka tik pašildyti.

TROŠKINTOS KEPENYS

Veršiukų kepenis supiaustyti nedideliais ir nestorais gabaliukais, pavolioti miltuose ir apkepti iš abiejų pusių. Paskui dėti į troškinimui indą. Dedama eilėmis ir kiekviena eilė pabarstoma druska, maltais pipirais, spirgintais svogūnais, petruškų, salierų ir morkų gabaliukais. Viską sudėjus ant viršaus uždėti kiek riebalų ir užpilti sultinio ar vandens. Uždenkti ir troškinti. Po pusvalandžio įdėti trintų (tarkuotų) rūgščių obuolių. Galima įdėti ir porą šaukštų rūgščios smetonos. Vėl uždenkti, bet jau nebevirinti, tik palaikyti keliolika minutų šiltoje vietoje. Prie taip paruoštų kepenų tinka virtos bulvės ar bulvių košė, rauginti agurkai bei kopūstai.

Naudinga žinoti

Rūdžių dėmės iš baltos medžiagos pranyksta pamirkius stipriame rūgšties skiedinyje, pav., citrininės druskos, arba vinigerio skiedinyje. Geriau mirkyti šaltam skiedinyje. Šias dėmes taip pat prašalina ir rubarbarų stiebai, kuriais reikia gerai patrinti, arba ir tomeitės. Jais ištrinus dėmę, reikia drabužis išpiauti, kad vietoj buvusios dėmės, nepasiliktų kita.

—o—

Įgeltusius baltinius galima bandyti išbaltinti šiuo būdu. Sumaišyti vieną valgomąjį šaukštą tarputino aliejaus su trimis valgomais šaukštais spirito. Šio mišinio vieną valgomąjį šaukštą įpilti į kibirą vandens. Šiame vandenyje perplauti įgeltusius baltinius ir padžiauti ant saulės.

—o—

Suliejus kava arba arbata staltiesę arba švelnų drabužį, dėmę galima išimti drabužio netrinant. Reikia persulietą vietą, laikant staltiesę ar drabužį ant bliūdo, perpilti verdančiu vandeniu. Dėmės nublanksta ir greit visiškai išnyksta.

—o—

Apliejus vandeniu knygos puslapius, kad išdžiūvus nebūtų žymės, reikia taip daryti. Po kiekvienu sulietu lapu reikia iš apačios ir viršaus padėti sugeriamosios popieros (blotter) ir nekarštu prosu prosyti iki lapai bus išdžiūvę.

—o—

Šokoladas (chocolate) įgauna ridikėlių spalvą, jei įmaišysime Baking Soda. Kepant rūgštaus pieno šokoladinį pyragą (cake), įdėjus Baking Soda, jis taip pat įgaus ridikėlių spalvą. Bet perdidelis Baking Soda kiekis padaro nemalonų skonį.